

Cataract

dr. Verhaeghe - dr. Witters - dr. Hoornaert

INHOUD

1	Wat is cataract?	4
2	Symptomen van cataract	5
3	Diagnose	5
4	Het vooronderzoek	6
5	De operatie	6
6	Een kunstlens op maat voor elk oog	7
7	Complicaties	9
8	Na de operatie	11
9	Praktisch	12

Beste patiënt

Binnenkort onderga je een cataractoperatie in AZ Maria Middelaars. In deze brochure proberen we je zo goed mogelijk uit te leggen wat deze ingreep precies inhoudt.

Als je na het lezen van deze brochure nog vragen hebt, aarzel dan niet om contact op te nemen met je behandelend arts van het Gents Oogcentrum.

Dr. Isabelle Verhaeghe
Dr. Fien Witters
Dr. Kristien Hoornaert

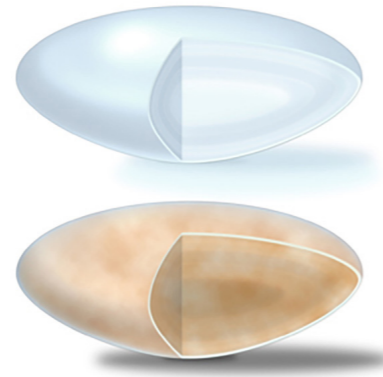
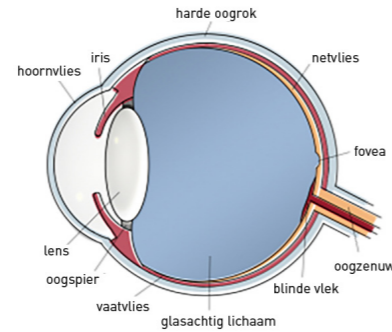
1 Wat is cataract?

In het oog bevindt de lens zich achter de pupil en achter het regenboogvlies (iris). De lens is omgeven door een heel dun kapsel en hangt met zeer fijne vezels op binnenin het oog.

Normaal is de ooglens volledig transparant, maar als ze troebel wordt, spreekt men van cataract of staar. Meestal treedt cataract op als gevolg van veroudering. Andere oorzaken zijn:

- medicatie (o.a. cortisone)
- diabetes
- erfelijkheid
- trauma
- oogontstekingen
- aangeboren aandoeningen ...

Cataract ontwikkelt zich meestal op beide ogen en kan langzaam of snel evolueren. Het verloopt meestal niet gelijkmatig. Dit varieert van oog tot oog en van patiënt tot patiënt.

2 Symptomen van cataract

Cataract veroorzaakt een verminderd zicht. Patiënten hebben last van wazig zicht, alsof er mist voor de ogen hangt of je de indruk hebt door een mat glas of vuile bril te kijken. Lezen gaat minder goed en personen op afstand herkennen wordt moeilijker. Sommige patiënten worden sterk gehinderd door fel zonlicht en zien soms zelfs dubbel. Als cataract zich ontwikkelt tot een totale cataract, onderscheiden patiënten enkel nog licht en donker. De pupil ziet er dan witgrijs uit.

3 Diagnose

De oogarts stelt cataract vast tijdens de consultatie met de spleetlamp of biomicroscop. Zo kan de ernst van de staar bepaald en de evolutie opgevolgd worden. Naargelang van de plaats van de lensvertroebeling bestaan er verschillende soorten cataract:

- nucleair: vertroebeling van de centrale lenskern;
- corticaal: vertroebeling van de lensschors;
- totaal: vertroebeling van de volledige lens.

normaal zicht

zicht met cataract

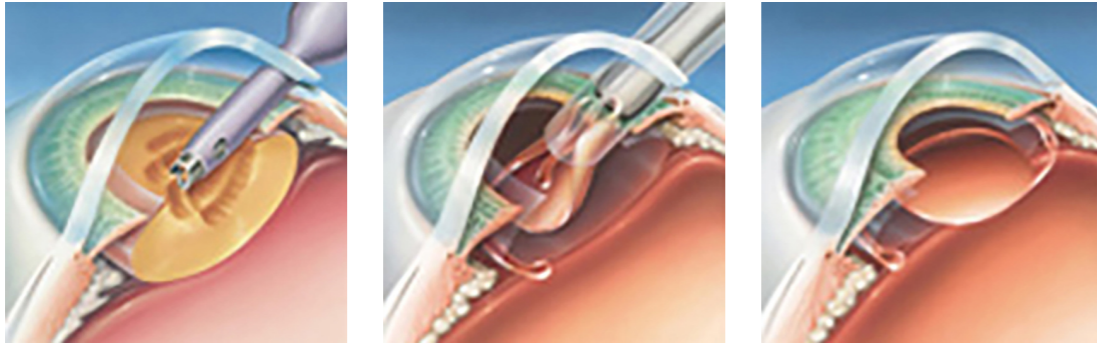
4 Het vooronderzoek

Op basis van een vooronderzoek worden andere aandoeningen uitgesloten die het resultaat kunnen beïnvloeden. De oogzenuw en het netvlies worden nauwkeurig onderzocht en er wordt een OCT-scan gedaan die het centrale deel van het netvlies, de gele vlek of de macula scant.

Alles wordt nauwkeurig gemeten om de gegevens van de in te planten kunstlens te berekenen.

5 De operatie

Een ingreep is de enige doeltreffende behandeling van cataract. Hierbij wordt je eigen troebele lens vervangen door een nieuwe, heldere implantlens. De ingreep gebeurt bijna altijd onder lokale verdoving met oogdruppels. Hierbij zie je niet wat er gebeurt. Je ziet een fel licht en voelt regelmatig water lopen.

De cataractoperatie bestaat uit 2 belangrijke stappen:

- De **phaco-emulsificatie**: door ultrasone trillingen (= trillingen veroorzaakt door hoge tonen die niet hoorbaar zijn voor de mens) wordt de lens verpulverd. De verpulverde lensdeeltjes worden meteen weggezogen uit het oog.
- De **lensimplantatie**: van zodra de lens verwijderd is, wordt een kunstlens in de plaats gezet.

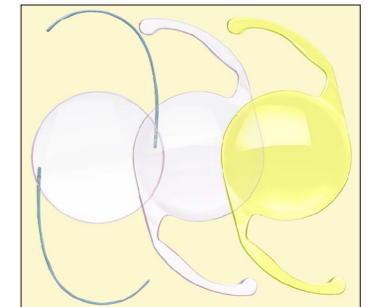
Beide stappen worden uitgevoerd via zeer kleine insnedes tussen 2mm (micro incision) en 3mm (small incision) in de oogbol.

Na de ingreep krijg je een doorzichtige schelp op het oog. De dag van de ingreep is het zicht nog wazig. (het is mogelijk dat het zicht de eerste dagen na de ingreep ook nog wazig is door zwelling van het hoornvlies).

Dankzij deze operatietechniek kan de patiënt meestal na een tweetal uur het ziekenhuis verlaten met een begeleider en kunnen de dagelijkse activiteiten de volgende dag al hernomen worden.

6 Een kunstlens op maat voor elk oog

Na het verwijderen van de cataract plaatst de arts een kunstlens in het oog. Zo komt een heldere lens in plaats van de troebele lens. Hierbij is het ook mogelijk om de zichtafwijkingen van het oog te corrigeren. De sterkte van het lensimplantaat wordt voor de operatie berekend (= biometrie) op basis van een nauwkeurige meting van de lengte en kromming van de oogbol.

ER BESTAAN VERSCHILLENDE LENSIMPLANTATEN:

➤ Monofocale kunstlens

Dit is de meest ingeplante lens waarbij een zo goed mogelijk vertezicht wordt nagestreefd.

Astigmatisme van het hoornvlies (=kromming van het hoornvlies die niet regelmatig is maar in één richting vlakker dan in de andere richting) kan hierbij ook gecorrigeerd worden.

Om te lezen blijft een bril nodig

Andere mogelijkheden kunnen besproken worden met de arts.

➤ EDOF-kunstlens (Extended depth of focus)

Deze lenzen hebben een betere dieptescherpte waardoor het zicht op tussenafstand beter is.

Met deze lenzen ben je normaal gezien een stuk minder afhankelijk van je bril voor bv. huis-houdelijk werk, computerwerk, lezen van de gps.

Om een boek, krant ... te lezen blijft wel nog een bril nodig.

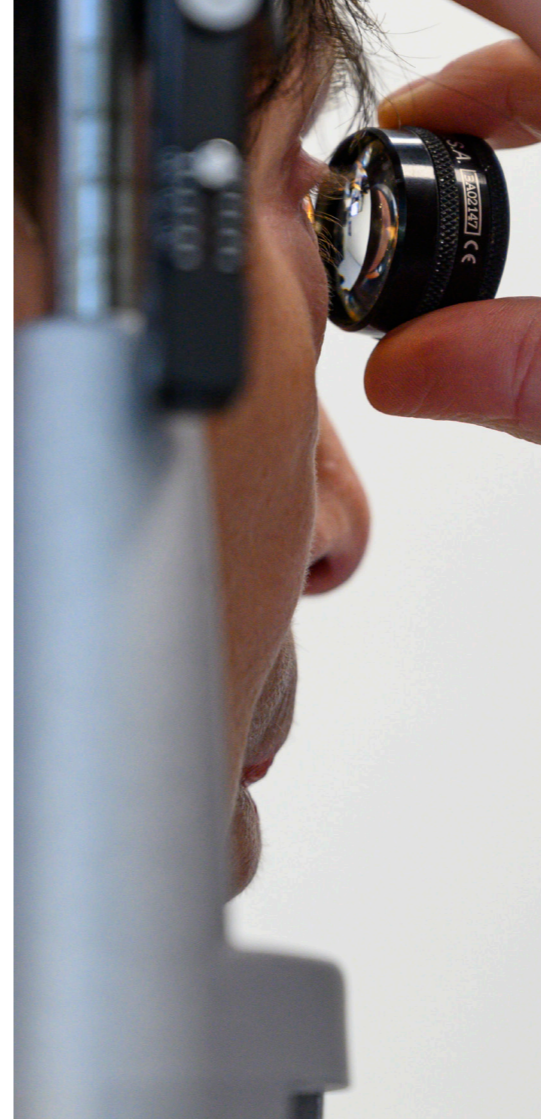
Er is minder kans op lichtverstrooiing bij schemerlicht en er is minder gedaalde contrastgevoeligheid. Andere oogaandoeningen vormen meestal geen tegenindicatie voor een EDOF-kunstlens.

➤ Multifocale kunstlens

Lens voor patiënten die goed ver en dicht willen zien zonder bril. Een multifocaal lensimplantaat zorgt voor een focus van ver en van dicht waardoor gelijktijdig een scherp en een wazig beeld van het gefixeerde object kan worden gevormd op het netvlies. Deze gelijktijdige waarneming kan storend zijn en vraagt een aanpassing van de hersenen om het wazig beeld uit te schakelen, wat soms enkele maanden kan duren. Bij schemerlicht en 's nachts kunnen lichtverstrooiing en halo's (= stralenkrans) hinderen. Patiënten met een multifocale kunstlens vertonen ook een verminderde contrastgevoeligheid.

Patiënten met een andere oogaandoeningen zoals maculadegeneratie, diabetes retinopathie, gevorderd glaucoom en hoornvliesafwijkingen zijn geen geschikte kandidaten voor een multifocale kunstlens.

Zowel een EDOF-lens als een multifocale lens worden wellicht niet terugbetaald door de mutualiteit en hospitalisatieverzekering.

7 Complicaties

De cataractoperatie is een vaak uitgevoerde ingreep zonder veel risico, maar zoals bij elke operatie kunnen er complicaties optreden:

- Tijdens de operatie is een scheur van het achterste lenskapsel de meest voorkomende complicatie. Dit kan gepaard gaan met glasvochtverlies of met lensbrokken die in het glasvocht naar achter in de oogbol vallen. Een bijkomende operatie kan in dat geval nodig zijn.
- In de eerste dagen na de operatie is een inwendige oogbesmetting (endophthalmitis) mogelijk. Dat gebeurt in 1 op 4 000 gevallen.
- Een blijvende vochtopstapeling (= oedeem) van het hoornvlies en netvliesloslating zijn eveneens zeldzame complicaties.
- Secundaire cataract of nastaar is een laattijdige complicatie die zelfs meerdere jaren na de cataractoperatie kan optreden. Nastaar bestaat uit een vertroebeling van het achterste lenskapsel. Patiënten ervaren opnieuw een waziger zicht. Met een Nd-Yaglaser is deze vertroebeling gemakkelijk te behandelen tijdens een consultatie. De laser maakt een kleine centrale opening in het achterste lenskapsel, waardoor het zicht snel wordt hersteld.
- Na de ingreep zijn de ogen tijdelijk droger. Dit kan verholpen worden door kunsttranen in te druppelen. De droogte neemt dan geleidelijk af.

8 Na de operatie

- Na de ingreep moet je vier weken lang oogdruppels gebruiken, te beginnen op de dag van de operatie. De benodigde oogdruppels en je druppelschema krijg je in het ziekenhuis mee.

EERSTE TWEE WEKEN

Indocollyre® 4 keer per dag 1 druppel

Tobradex® 4 keer per dag 1 druppel

TWEE VOLGENDE WEKEN

kunsttranen 3 keer per dag 1 druppel

Pred Forte® 3 keer per dag 1 druppel

- De oogschelp mag de ochtend na de operatie verwijderd worden. 's Nachts moet je de oogschelp wel een week lang dragen.
- Om alle afscheidingen te verwijderen kan je de huid rond je oog reinigen met Blephaclean. Wrijf hierbij niet in je oog en druk nooit op de oogbol waaraan je geopereerd bent.
- Vermijd gedurende twee weken na de operatie activiteiten met schokken of zware inspanningen waarbij verhoogde druk in het oog kan optreden. Je mag de eerste vier weken na de operatie niet zwemmen.
- Lezen, TV kijken en licht huishoudelijke taken zijn wel toegelaten.
- In de dagen die volgen op de ingreep, moet je op controle komen bij je arts op het doorgegeven tijdstip.

➤ Contacteer zeker je arts:

- Bij een plotselinge vermindering van je zicht.
- Bij hoofdpijn in combinatie met een pijnlijk oog en/of misselijkheid. Dit kan wijzen op een te hoge oogdruk.

- Zorg voor een begeleider om naar huis te gaan na de ingreep, je mag immers niet zelf met de auto rijden.

9 Praktisch

LENSBEREKENING VOOR DE INGREEP

Gents oogcentrum - Kortrijksesteenweg 388, 9000 Gent (zie kaartje p.14) - tel. 09 225 77 00

Jouw afspraak:

Kostprijs: 295 euro (cash, overschrijving, bancontact)

DE DAG VAN DE INGREEP

AZ Maria Middelaers - Buitenring Sint-Denijs 30, 9000 Gent - tel. 09 246 87 02

- Op de dag van de ingreep schrijf je je eerst in aan de e-kiosk met je identiteitskaart. Neem daarna plaats in het 'wachtpunt atrium' voor de opmaak van je dossier. Controleer het identificatiebandje dat je om je pols krijgt en meld het onmiddellijk als er iets niet juist is.
- Ga naar Gate G en volg route G1d tot aan ons oogziekenhuis (eerste verdiep). Ga door de dubbele deur waarop 'oogziekenhuis operatiezalen' staat.
- Draag comfortabele kledij. Breng geen make-up aan op het gezicht.
- Neem je thuismedicatie gewoon in (ook bloedverdunners). Je mag ook eten zoals gewoonlijk, tenzij je arts specifiek aangegeven heeft dat je nuchter moet zijn.

Jouw afspraak*:

NACONTROLES

.....

.....

.....

Jouw afspraak*:

NACONTROLES

.....

.....

.....

Heb je nog vragen, aarzel dan niet om je behandelend arts (dr. Isabelle Verhaeghe, dr. Fien Witters of dr. Kristien Hoornaert) te bellen tussen 9 en 12 uur en tussen 13 en 17 uur op 09 225 77 00 of 09 246 87 02.

's Avonds, 's nachts en in het weekend kun je contact opnemen met de dienst spoedgevallen van ons ziekenhuis op 09 246 98 00. Er is altijd een oogarts van wacht.

** het uur kan tot de dag voordien wijzigen*

Deze brochure is gedrukt op maxioffset.
Papier afkomstig uit bossen die duurzaam
worden beheerd.

VOLG ONS OOK OP:

Gezondheids**Zorg** met een Ziel

Buitenring Sint-Denijs 30 | 9000 Gent | 09 246 46 46 | mariamiddeles.be | info@mijnziekenhuis.be